

**Zásady architektonického
řešení objektů a tvorby
veřejných prostranství
Polička - lokalita Hegerova**

Polička
2024/07

Obsah manuálu

A Veřejné prostranství

- A.1 Pěší prostor
- A.2 Parkování
- A.3 Zastávka MHD
- A.4 Hřiště
- A.5 Sídelní zeleň
- A.6 Nakládání s dešťovou vodou
- A.7 Vodní prvek v interiéru města
- A.8 Smart Cities
- A.9 Mobiliář

B Architektura objektů

- B.1 Vstupy
- B.2 Předzahrádky a oplocení
- B.3 Zahrady bytových domů
- B.4 Hromadné garáže
- B.5 Zastřešení
- B.6 Exteriérové pobytové plochy
- B.7 Barevnost a architektonické prvky fasád
- B.8 Ustupující podlaží

Preambule

Předmětem je zpracování zásad pro návrh a budoucí dokumentaci bytových domů a zásad pro návrh veřejných prostranstvích v lokalitě Hegerova v návaznosti na zpracovanou územní studii. Cílem této dokumentace je zajistit kvalitní architektonické řešení objektů i prostranství bez nedůvodného omezování jednotlivých investorů. Zpracovaná územní studie určuje celou řadu zejména prostorových regulativů. Budoucí projektové dokumentace jednotlivých částí poměrně rozsáhlého území celé řady investorů však mohou přinést nežádoucí pestrost nápadů a řešení, které je nutné přiměřeně sjednotit.

Bez znalosti jednotlivých záměrů je tedy účelné stanovit obecná pravidla, jak s tímto územím nadále nakládat z hlediska okolního prostředí, požadované kvality architektonického řešení a řešení a vybavení veřejných prostranství. Jedná se tak o jakýsi manuál tvorby v této lokalitě.

Co je Manuál a jak se používá

Co je Manuál a k čemu slouží

Jedná se o soubor doporučení, vycházejících z předpokládaných záměrů a ze zkušeností s hlavními principy tvorby takového území a s tím spojenými pozitivními i negativními jevy. Dokument částečně nahrazuje přidanou hodnotu funkce městského architekta, když podněcuje uvažování investorů a projektantů o uvedených otázkách.

Důležité je, že cílem dokumentu není dogmaticky stanovit přesná pravidla, ale motivovat k celostnímu a koncepčnímu přístupu v celé lokalitě s upozorněním na vhodnou (doporučenou) škálu možností. Očekávaným výsledkem je poté prostředí s rozmanitou architekturou vzájemně spojenou určitými společnými prvky a veřejné prostranství spojené základními materiálovými a dalšími charakteristikami, jakož i sledování principů, které je třeba ctít při adaptaci města na klimatickou změnu.

Části dokumentu

Hlavním principem dokumentu je přinést zlepšení života lidí zvyšováním kvality prostředí ve kterém žijí. Dílčími cíli je vytvořit náměty pro tyto oblasti:

- Stavění hospodárných budov vhodně zapojených do okolního prostředí
- Vytváření kvalitního sdíleného veřejného prostoru přívětivého všem potřebám a všem skupinám obyvatel
- Vytváření kvalitnější architektury budov
- Vnímání architektury jako součást našeho společenského dědictví a obraz doby, v níž ji tvoříme
- Zlepšení adaptace města na změnu klimatu
- Dosažení větší odolnosti a soběstačnosti města
- Podněcování zájmu obyvatel o kvalitu prostředí, ve kterém žijí
- Podpora konceptu Smart Cities

Manuál a ostatní pravidla pro výstavbu

Tento dokument tak shodně s Adaptační strategií města Polička sleduje také tyto principy:

- Zajistit dobré podmínky pro život obyvatel města Polička, a to i v podmínkách předpokládaných budoucích změn.
- Podporovat příjemné, zdravé a bezpečné prostředí ve městě a okolní krajině,
- zajistit dostatečné množství udržované a kvalitní veřejné zeleně ve města a v krajině.
- Efektivně nakládat s přírodními zdroji, zejména dešťovou vodou a energiemi.

A Veřejné prostranství

A.1 Pěší prostor

Veřejná prostranství jsou horizontální fasádou města, které je nutné věnovat stejnou péči jako fasádám objektů, které ji obklopují. Povrchy musí být navrhovány jako plnohodnotná součást celkového architektonického konceptu prostoru. Kvalita povrchů veřejných prostranství je nástrojem estetických kvalit prostředí, ovlivňuje kvalitu pohybu a pocit bezpečí a pohody. Odvádění dešťové vody primárně spádováním do zeleně.

I CHODNÍKY U KOMUNIKACÍ - MATERIÁLY I

001 Maloformátová betonová dlažba

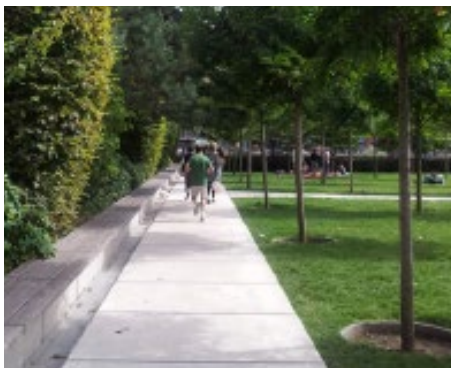
004 Velkoformátová betonová dlažba

002 Maloformátová betonová dlažba

005 Kamenná žulová dlažba různých formátů

003 Velkoformátové desky pro chodníky z broušeného betonu
[Francie, Paříž]

006 Užití velkoformátové dlažby na plochách náměstí je pohodlné pro chůzi a vytváří reprezentativní charakter prostranství různých formátů.
[Slovensko, Bratislava]

I PĚŠÍ TRASY I

Pěší trasy v území by měly být ideálně tvořeny propustnými nebo polopropustnými materiály, např. mlatový povrch nebo dlažba s širší (zatravněnou) spárou. Toto řešení patří mezi opatření adaptační strategie města Polička. Rozhraní nezpevněné a zpevněné plochy je vhodné doplnit o čistící zónu.

I PĚŠÍ TRASY - MATERIÁLY I

007 Pro menší chodníčky a cesty v parku je vhodné užití mlatového povrchu doplněného o zeleň.

[Francie, Paříž]

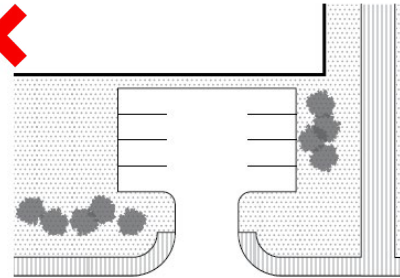
008 Velkoformátové desky pro pohyb po nezpevněném povrchu.

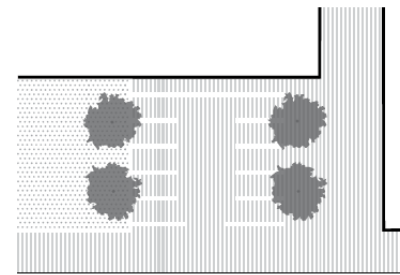
009 Kamenná dlažba řezaná se zatravněnou spárou.

A.2 Parkování

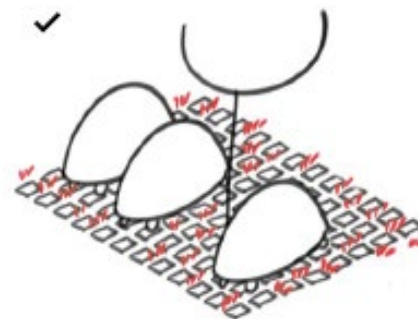
S ohledem na rozměry parkovacích ploch je vhodné užívání povrchů umožňujících zasakování dešťové vody. S ohledem na charakter lokality je vhodné použití kamenné dlažby s prorostlou travní spárou. U takto řešených povrchů parkovišť je nutné opatřit parkovací stání osob se sníženou schopností pohybu jiným vhodným materiálem. Parkoviště je vhodné členit pomocí vhodně volených vegetačních prvků.

010 V případě řešení parkoviště a jeho napojení je nežádoucí postupovat pouze mechanicky podle dílčích předpisů: výsledkem je prostor, kterému zbytečně dominuje automobilová doprava a který selhává z hlediska komfortu a často i bezpečnosti pro ostatní uživatele.

011 I při návrhu plochy pro parkování je žádoucí řešit prostor jako celek nejen z pohledu (zejména automobilové) dopravy tak, aby byl výsledkem funkční a komfortní prostor pro všechny, případně může v rámci časové proměnlivosti sloužit i jiným aktivitám.

012 Parkovací plochy by měly být opatřeny materiálem se strukturou zjemňující měřítko prostoru. Vhodné je užití např. dlažby se zatravněnou spárou, tento povrch také přispívá k naplnění opatření modro-zelené infrastruktury veřejných prostranství dle adaptační strategie města Polička na změnu klimatu.

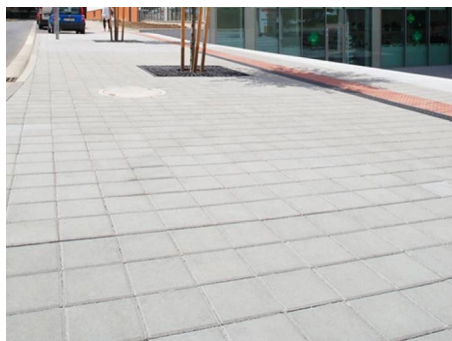
I PARKOVÁNÍ - MATERIÁLY I

013 Zatravňovací betonová dlažba se spárou vyplněnou drobným kamenivem

014 Zatravňovací betonová dlažba se spárou vyplněnou zeminou smíchanou s travním semenem

015 Betonová dlažba bez široké spáry pro bezbariérová stání

I PARKOVÁNÍ - PŘÍKLADY I

016 Šikmé parkování využívající přilehlý chodník. Tento styl parkování je nepřipustný.
[Chrudim]

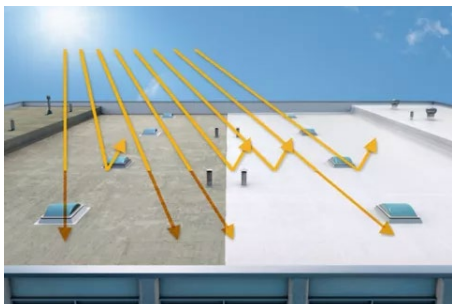
017 Parkoviště s využitím zatravňovací betonové dlažby. Při návrhu každé 3 až 4 parkovací stání oddělit stromem, aby bylo zajištěno stínění a případný vsak dešťové vody.
[Chrudim]

018 Podélné parkovací stání s využitím zatravňovací betonové dlažby s vhodně umístěnou solitérní zelení.
[Praha 4, Kunratice]

A.3 Zastávka MHD

Územní studie navrhuje zastávku vybavit nástupištěm s návazností na chodníky pro pěší a čekárnu pro cestující. Povrch vozovky navrhuje odlišit od vozovky místní komunikace betonovou dlažbou, případně barevnou. Je vhodné zastávku materiálově a barevně sladit s parkovacími stáními v ulici. Zastřešení zastávky je vhodné řešit bílou střechou s vysokým albedo efektem, která odráží sluneční paprsky nebo zelenou střechou, která slouží v horkých dnech k ochlazování rozpálených povrchů, při srážkách k zachycování dešťové vody a v neposlední řadě je zajímavým estetickým prvkem okolní městské zástavby.

019 Zastřešení zastávky je vhodné řešit bílou střechou, která napomáhá k zamezení tzv. tepelných ostrovů. Toto řešení je vhodné dle adaptační strategie města Polička na změnu klimatu.

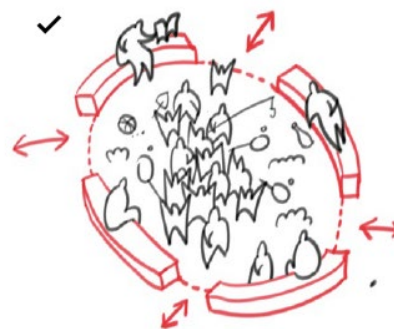
020 Příklad zastávky se zelenou střechou, řešení blízké modro-zelené infrastruktury veřejných prostranství dle adaptační strategie města Polička na změnu klimatu. [Plzeň]

A.4 Hřiště

Dětská hřiště a jiná hřiště pro volnočasové aktivity by měla být vždy navrhována autorsky a individuálně v závislosti na lokálních podmínkách. Uspořádání, proporce a kapacita hřiště by měly odpovídat charakteru širšího okolí. Při návrhu hřiště je nutné, aby všechny prvky, které jsou jeho součástí, byly navrženy s ohledem na bezpečnost a vyšší zátěž a přehřívání v období horkých dnů, neboť mohou být přirozeně využity pro dětskou hru.

021 Na dětském hřišti je vhodné zajistit atraktivní prostředí pro delší pobyt různých věkových skupin. Součástí návrhu mohou být soustavy stolů se sezením, společenské hry nebo místa pro piknik

022 K návrhu oploceného hřiště by mělo docházet pouze v případě, že je to vhodné z hlediska bezpečnosti a prostorového uspořádání daného prostranství.

I HŘIŠTĚ - PŘÍKLADY I

023 U herních prvků s hloubkou pádu do 1 m může být jako dopadový povrch volen mlat nebo trávník. Tím je možné návrh hřiště zjednodušit. Stínění hřiště a herních prvků přednostně stromy z jižní strany.
[Praha 7, Letenské sady]

024 Modelace terénu tvoří atraktivní herní prostředí.

025 Vhodné je volit herní prvky, které v sobě mají ukotvenou náhodnost. Prvky, které jdou rozložit a složit nebo vyvolávají reakce dalších prvků.
[Švýcarsko, Vrin]

026 Využití vody v intravilánu města - vytváří příjemné prostředí a může sloužit jako přírodní herní prvek.
[Chrudim]

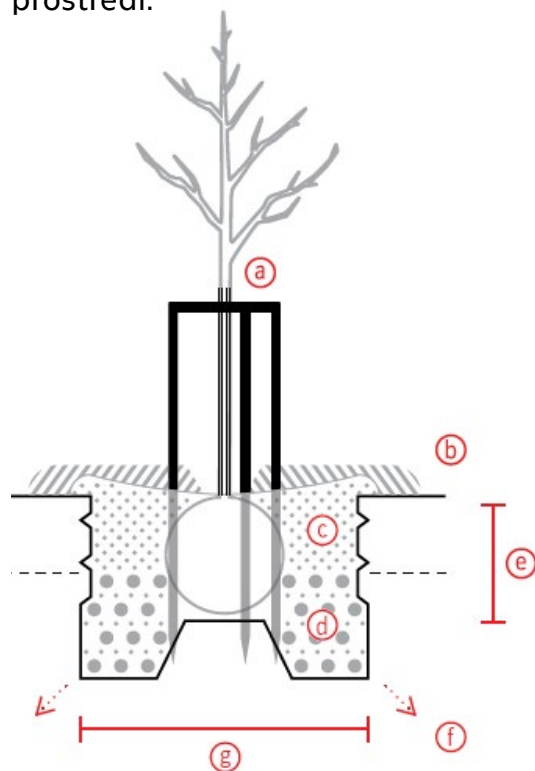
027 Workoutová hřiště přinášejí využití pro vyšší věkové skupiny a svou jednoduchostí nenarušují okolní prostředí.
[Praha 7, Výstaviště]

027.1 Technické stínění je nezbytné např. u pískovišť nebo některých herních prvků, pokud není možné stínění zajistit pomocí stromů, nebo dočasně, než stromy vyrostou.
[Brno]

A.5 Sídlní zeleň

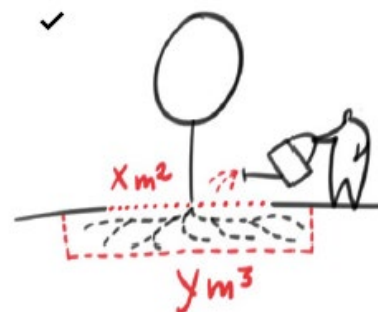
Stromy a vegetace jsou neopominutelným prvkem veřejných prostranství, regulují extrémní teploty ve městě, pomáhají příznivému proudění a vlhkosti vzduchu, snižují jeho znečištění prachem, poskytují stín, produkují kyslík, jímají CO₂, jsou biotopem dalších druhů, zprostředkovávají proměnu ročních období a estetické vjemy. Pomáhají kompenzovat negativní dopady automobilové dopravy, přehřívání městského prostředí a jsou důležitým prvkem adaptační strategie města Polička. Druh zeleně - stromů nutné zkontrolovat s oborem životního prostředí.

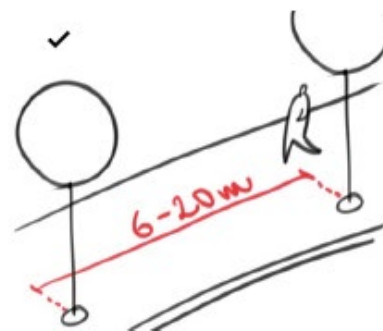
028

- a Ochrana kmene např. rákosovou rohoží
- b Mulč 8—10 cm, nesmí se dotýkat kmene
- c Svrchní vrstva půdy 30—40 cm
- d Spodní vrstva půdy — nesmí obsahovat organické části
- e Hloubka výkopu odpovídá výšce balu
- f Dno musí být propustné. V opačném případě je nutné zřídit drenáž a odvést vodu mimo kořenový bal
- g Šířka výkopu min. 1,5násobku šířky balu

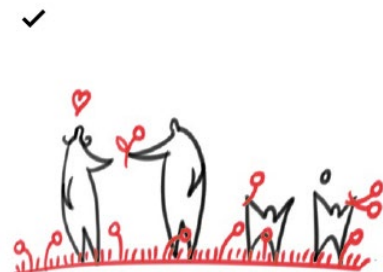
Poznámka: Výkop musí mít zdrsňené stěny.

029 Stromům je nutné zajistit dostatečnou plochu pro vsak vody a prokořenitelný prostor. Minimální plocha pro vsak je 6 m² a minimální prokořenitelný prostor odpovídá ploše 16 m² a hloubce 0,8 m.

030 Optimální spon (vzdálenost mezi stromy) uličního stromořadí je 6—20 metrů tak, aby bylo možné v ose stromořadí umístit další uliční vybavení, zpravidla v násobcích délky parkovacích stání. V případě větších vzdáleností se již ztrácí souvislost stromořadí.

031 Zapojení veřejnosti prostřednictvím vzdělávacích akcí pro rodiče s dětmi, sledování proměn, např. květnaté louky je nejlepší způsob jak zajistit kladné přijetí a posílit vnímavost k přírodním prvkům ve svém okolí.

I SÍDELNÍ ZELEŇ - PŘÍKLADY I

032 Trvalkový záhon založený na důkladné znalosti ekologických vztahů mezi rostlinami, který využívá přirozené dynamiky vývoje.

[Praha 3, Jičínská]

033 Keřové výsadby v místech, kde je potřeba zachovat přehlednost. Mohou být nahrazeny půdopokryvným porostem.

[Německo, Berlín]

034 Některé záhony či biotopové plochy je vhodné doplnit o informace, hrají pak roli exponátu a mohou být předmětem vzdělávání a osvěty.

[Praha 3, Jičínská]

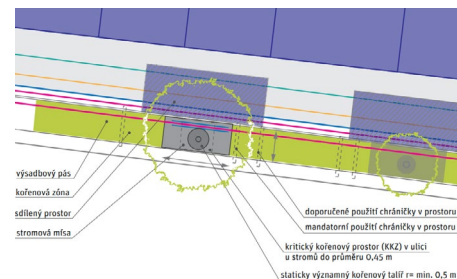
035 Umístování zeleně v rámci veřejného prostranství v betonových truhlících není žádoucí.

[Polsko, Krakov]

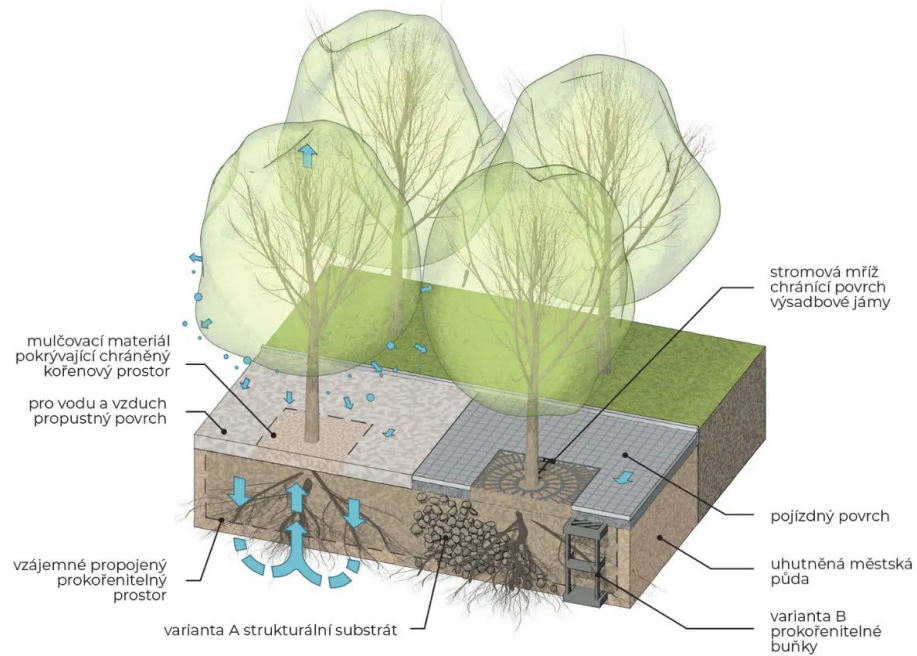
035.1 Tzv. difuzní zeleň o ploše 0,5 m² nebo menší neplní žádnou žádoucí funkci (zeleň v tomto prostoru neprosperuje) a proto se nedoporučuje jejich zřizování.

[Praha 5, Zličín]

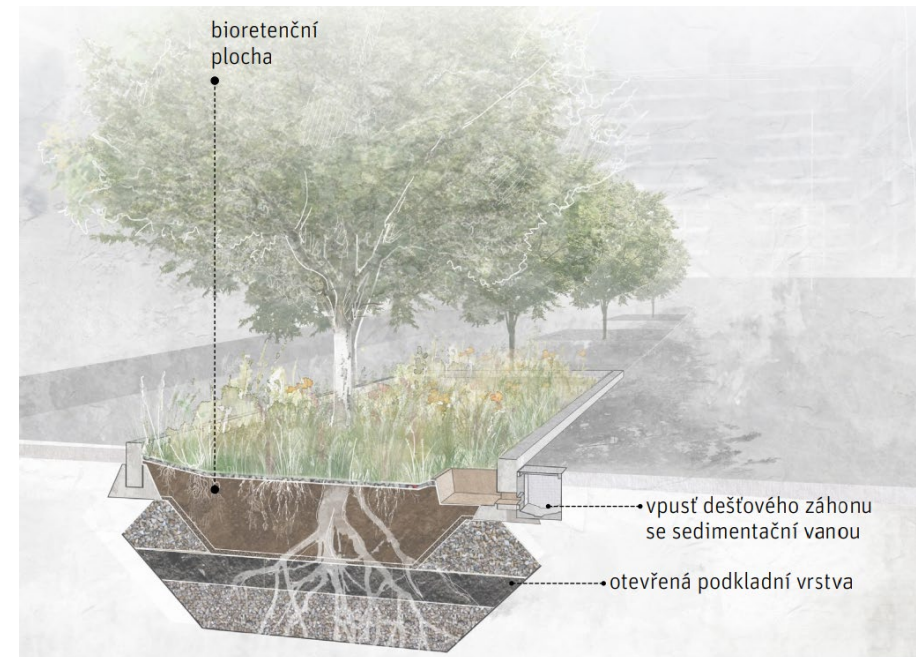

035.2 Koridory zeleně jsou rovnocenné koridorům pro technické sítě. Je nutné zajisti při projektování a umístování koridorů jejich oddělení, tak aby mohla vzniknout kvalitní, vitální a životaschopná městská zeleň, která bude schopná v maximální míře eliminovat vznik přehřívání.

I SÍDELNÍ ZELEŇ - PŘÍKLADY I

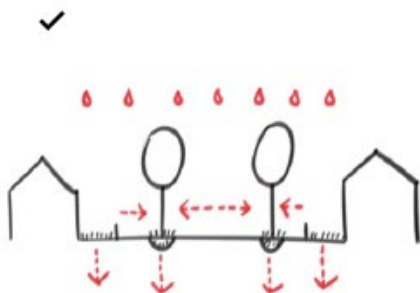
036 Při výsadbě nových stromů je vhodné použít prokořenitelné buňky nebo strukturální substrát, který chrání kořenový systém stromu.

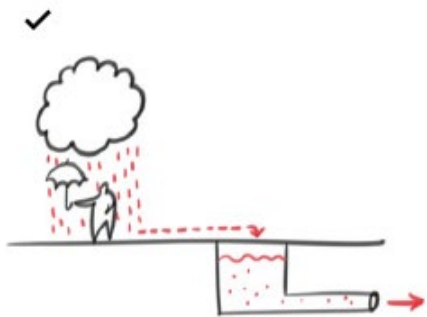
036.1 Koridory zeleně je také vhodné využít pro hospodaření s dešťovou vodou. Výsadba stromů může být například kombinována s dešťovým záhonem, kde dochází k čištění a zadržení srážkové vody, kterou dále využívá vegetace k růstu a tvorbě lepších mikroklimatických podmínek a tím zlepšuje obyvatelnost a odolnost městského prostředí vůči dopadům klimatické změny.

A.6 Nakládání s dešťovou vodou

Tradiční způsob odvodňování, který upřednostňuje odvedání vody kanalizací do řek, je třeba postupně nahrazovat tzv. decentralizovaným systémem odvodňování, který je založen na principu zasakování v místě dopadu dešťových srážek, nejlépe přímo na odvodňovaných pozemcích. Konkrétní návrh hospodaření s dešťovou vodou musí vycházet z posouzení hydrogeologické situace řešeného území. Vhodná je i akumulace dešťové vody, kterou lze zpětně využít například pro závlahu aj.

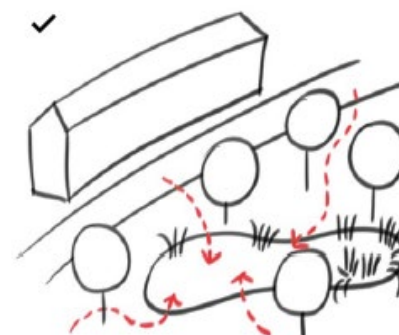
037 Decentralizovaný systém odvodňování vyžaduje integrované řešení v rámci veřejného prostranství jako nedílné součásti krajinářských úprav, a to s ohledem na místní charakter.

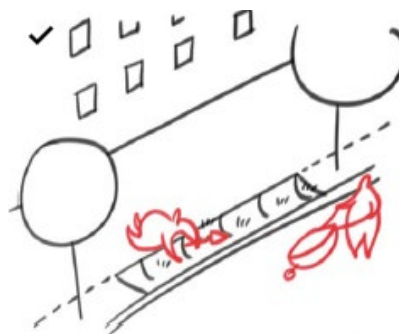
038 Vždy je potřeba nejprve prověřit možnost zasakování, pokud není možné, je potřeba zajistit alespoň dostatečnou filtraci a retenci, která redukuje, pročišťuje a zpomaluje vodu vypouštěnou do stokového systému či vodoteče.

039 Decentralizované odvodňování se může uplatnit v každém veřejném prostranství, nemožnost zasakování přímo v ulici lze řešit zapojením blízkých parkových a jiných vhodných ploch do systému odvodnění.

040 Je vhodné, aby zamýšlené vodní plochy v parcích, jezírka a další okrasné nádrže byly navrhovány také z hlediska vodohospodářské role.

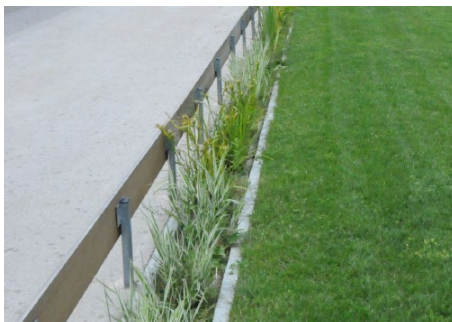

041 Údržbu o decentralizovaný systém odvodnění je nezbytné začlenit do plánu péče o veřejné prostranství a delegovat zodpovědnost a finanční prostředky na péči o systém. I péče je totiž decentralizovaná.

I NAKLÁDÁNÍ S DEŠŤOVOU VODOU - PŘÍKLADY I

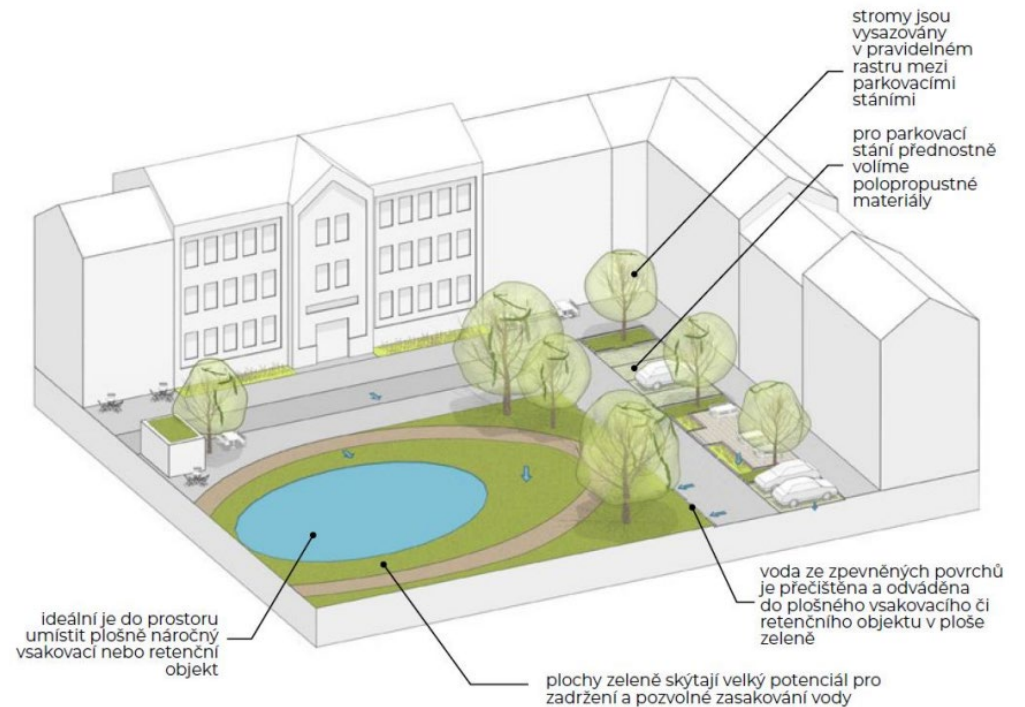
042 Integrované řešení — pobyťová louka plní roli zasakovacího průlehu.
[Nizozemí, Nijmegen]

043 Filtrační zasakovací pás s podstatně vyšší propustností než navazující trávník. Spádování chodníků do zeleně.
[Francie, Seine–Saint–Denis]

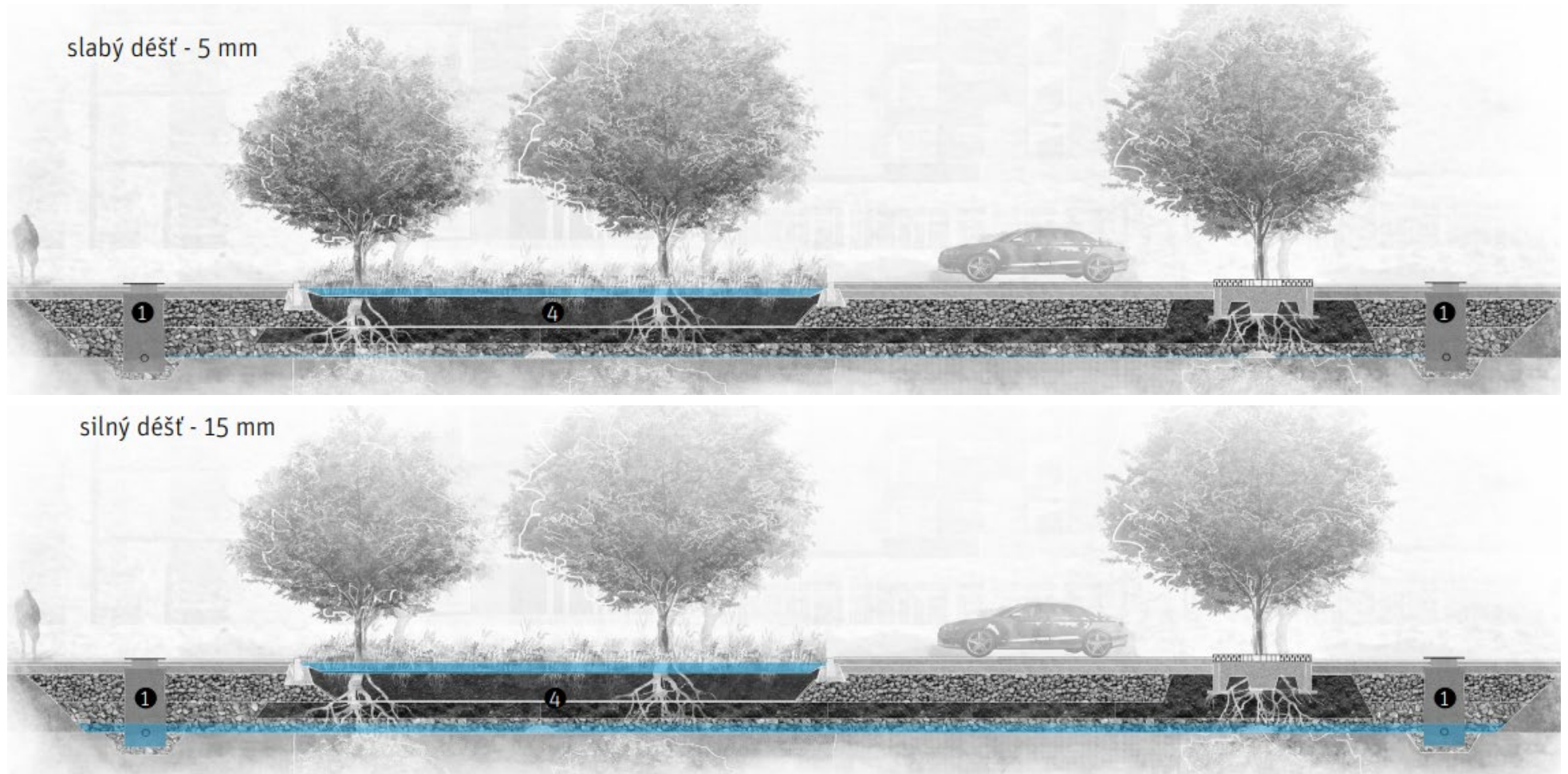

044 Vsakovací rýha s odvodněním pomocí mezer mezi obrubníky. Při dostatečné vsakovací schopnosti podloží a předčištění v živých půdních zónách se může vsáknout veškerá odtékající dešťová voda.
[Německo]

045 Plošně náročné vsakovací nebo retenční objekty. Zajištění spádování zpevněných ploch a parkovišť do zeleně je velmi žádoucí.

I NAKLÁDÁNÍ S DEŠŤOVOU VODOU - PŘÍKLADY I

046 Systém hospodaření s vodou během a po srážkových událostech slabý, silný déšť. Systém kombinuje vsak s retencí a přepadem do kanalizace.

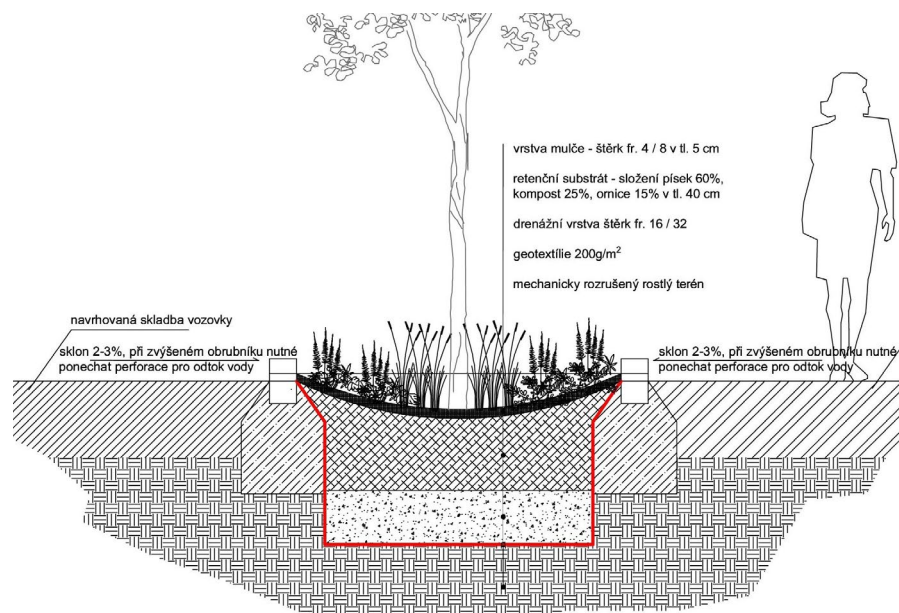
I NAKLÁDÁNÍ S DEŠŤOVOU VODOU - PŘÍKLADY I

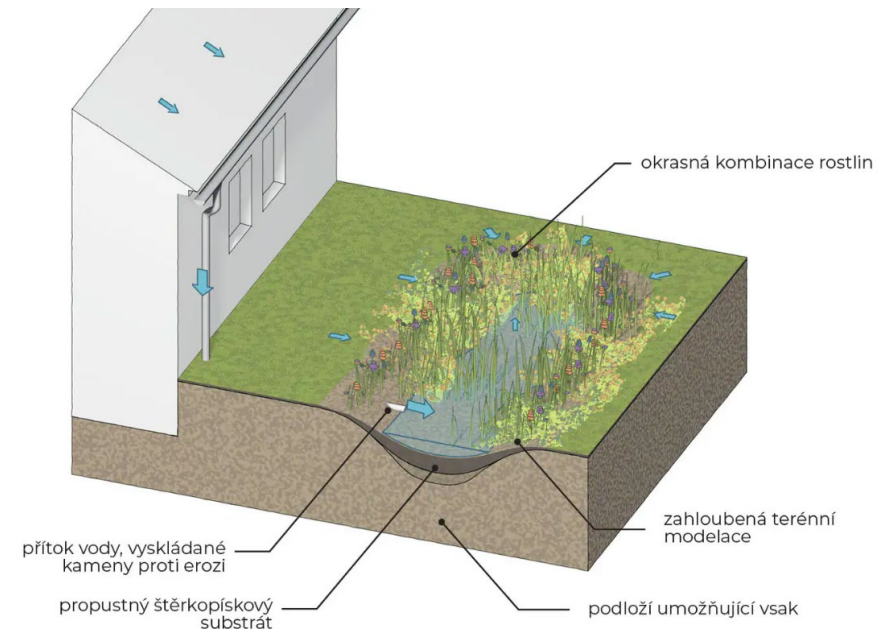
047 Vsakovací rýha s porostem trvalek vhodná pro umístění do uličního profilu.
[Německo]

049 Dešťový záhon, díky své schopnosti retence srážkové vody plní jednu z hlavních funkcí adaptačních opatření v intravilánu dle adaptační strategie města Polička na změnu klimatu.

048 Vsakovací rýha vhodná pro umístění do uličního profilu.

050 Dešťový záhon

A.7 Vodní prvek v intravilánu města

Vodní plochy vyrovnávají teploty a pozitivně ovlivňují mikroklima, díky těmto přínosům patří jejich zřizování mezi adaptační opatření adaptační strategie města Polička na změnu klimatu. Vodní prvky mohou pomáhat tvořit atraktivní prostředí pro trávení volného času venku, což je také jeden z bodů adaptačních opatření.

051 Park s jezírkem zadržuje dešťovou vodu a pozitivně ovlivňuje klima po celý rok. Zároveň snižuje svedením dešťové vody z budov do jezírka zátěž kanalizace, která je při přívalových deštích přetížena. Řešení se snaží o vytvoření domova pro vodní organismy, hmyz a drobné obratlovce a ptáky. Toto řešení přispívá celkově také k adaptaci města na klimatickou změnu

[Brno, Park pod Plachtami]

052 Kašna je místem zastavení. Přitéká do ní pitná voda, umožňuje osvěžení kolemjdoucích. V přibývajících vlnách veder je to vhodný doplněk veřených prostranství.

[Švýcarsko, Flims]

053 Vodní prvek jako interaktivní osvěžení, umělecké dílo i sedací prvek.

[Velká Británie, Londýn, Hyde Park]

053.1 Mlhoviště, zlepšují klima ve městě při horkých dnech.

[Praha 6]

A.8 Smart Cities

V současné době se naše planeta potýká s problémy, které s největší pravděpodobností budou v budoucnu výrazně ovlivňovat stav a vývoj Země. Jedná se zejména o klimatickou změnu a s ní spojené důsledky, které mají dopad na mnoho různých aspektů našeho života. Právě území měst a městských oblastí jsou jednou z ohrožených oblastí vlivem změny klimatu. Se stálým nárůstem počtu obyvatel ve městech a rostoucím záborem půdy dochází k zintenzivnění dopadů klimatických změn. Městské oblasti postihují zejména vlny veder, povodně nebo sucha (Evropská komise – oficiální internetové stránky - Evropská komise, 2024).

S rostoucím počtem obyvatel se zvyšuje náročnost a požadavky na správu, efektivní řízení a zásobování měst, odpadového hospodářství nebo dodávek elektrické energie a pitné vody. Cílem měst je začít „přemýšlet inteligentně“ s využitím dostupných technologií a dalších městských aspektů. K vymezení a následnému dosažení cílů si města vytvářejí koncepty integrovaného městského rozvoje – tedy koncepty rozvoje smart cities. Ty mají za úkol podporovat efektivitu a udržitelnost za využití sociálních, ekonomických a zejména technologických inovací.

Velmi často jsou proto vytvářeny městské koncepce, které řeší například soulad města a životního prostředí, větší využívání moderních technologií ve městech, inovativní přístup k řešení problémů, aktivní komunikaci s občany nebo zajištění bezpečnosti a odolnosti města. Cílem ideální koncepce je tyto zmiňované principy integrovat do městského plánování, řízení města a zvyšovat tak kvalitu života všech obyvatel a podporovat trvale udržitelný rozvoj (Slavík, 2017).

054

A.9 Mobiliář

Zásadním vodítkem při volbě typu mobiliáře by měl být především charakter daného prostranství. Mobiliář by měl být dostatečně odolný proti vandalismu a polepu nelegální reklamou a také snadno udržovatelný. Z toho důvodu je vhodné navrhovat prvky jednoduché a účelné. Mobiliář musí být uspořádán tak, aby byly účelně sdruženy spolu související prvky v adekvátní proporcí k významu a zátěži daného prostoru, aniž by utvářely prostorovou překážku.

RAL 7016

055 Barevnost kovových prvků bude v barvě RAL 7016

056 Sjednocení barevnosti všech prvků - A69 architekti
[Cheb, ul. Svobody - pěší zóna]

I MOBILIÁŘ - PŘÍKLADY I

057 Lavička, při umisťování laviček je důležité zohlednit, kam se sedící člověk dívá a co vidí.

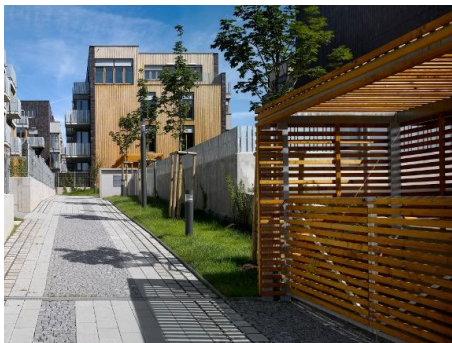

058 V nebezpečných plochách (např. mlata nebo trávnik) lze ocelovým roštem zabránit, aby se v místě nohou pod lavičkou neuvládala prohlubeň a nehromadila voda.
[Německo, Berlín]

059 Odpadkový koš, odpadkové koše by měly být opatřeny proti ptákům.

I MOBILIÁŘ - PŘÍKLADY I

060 Kontejnerové stání ideálně kombinace dřevo a ocel (dřevo může být modřínové pro bezdúdržbovost)
[Praha 3, Na Vackově]

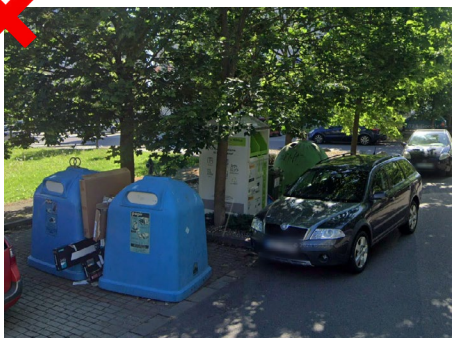
063 Koordinace dopravního značení a informačních prvků je klíčová. Je vhodné počet značek minimalizovat a značky slučovat např. i se stožáry veřejného osvětlení.
[Praha 1]

061 Místo pro kontejnerová stání by mělo být součástí návrhu.

064 Vodní prvek jako interaktivní osvěžení veřejného prostranství. Dle adaptační strategie města Polička má umístování vodních prvků ve veřejném prostranství adaptační potenciál.
[Brno, náměstí Svobody]

062 Kontejnery umístěné na parkovacích místech nejsou přijatelné.
[Chrudim, Na Špici]

065 Pítek je v Poličce málo a kvůli pravděpodobnému vyššímu výskytu vln veder doporučuje adaptační strategie města Polička počet veřejných pítek navýšit – pro umístění jsou vhodná frekventovaná místa.

B Architektura objektů

B.1 Vstupy

Tématem obytných souborů je i práce s parterem domů. Alternativou komerčního parteru může být využití přízemních částí objektů pro komunitní zázemí a vytvoření adekvátního domovního vstupu, přechodu z interiéru do exteriéru. Právě rozhraní veřejného prostranství je místem pro zintenzivnění drobného měřítka, detailu, reflektuje důstojnost bydlení a ovlivňuje vnímání obytného souboru jako celku. Podle územní studie mají vstupy být bezbariérové.

066 Výrazná konzola akcentuje vstup a posezení působí přívětivým dojmem.
[Praha 10, Na Hvězdárně Třebešín]

067 Zmenšení měřítka a zdůraznění vstupu - Stefan Forster (2003),
[Německo, Leinefelde]

B.3 Zahrady bytových domů

Oplocení pozemku BD pletivo max. výška 1,2 m a v místě návaznosti na chodník odstup min. 1 m. Není žádoucí, aby se na zahradách objevovalo větší množství malých staveb jako například soukromé buňky pro skladování apod. Návrh zahrad by měl být komplexní a vyhovující potřebám všech obyvatel bytového domu. V návrhu je vhodné umístění altánu, pergoly nebo jiného druhu zastřešeného posezení. Zahrady bytových domů 2, 3, 6, 7 a 9 by měly navazovat na zelené plochy, ke kterým přiléhají.

B.4 Hromadné garáže

V případě realizace hromadných garáží je nutné postupovat, dle principů zmíněných v tomto manuálu. Mezi hlavní zásady patří např. světlá fasáda nebo bílá střecha s vhodným řešením odvodu dešťových vod (zasakování, retence ad.). Garáže je vhodné dělit do menších bloků po pěti až šesti garážích. Pro lepší zapojení do okolí je možné stěny bez vrat doplnit například o popínavé rostliny.

B.5 Zastřešení

Základní typ zastřešení hlavních objektů a doplňkových staveb je dle územní studie – šikmé a ploché střechy. Hřebeny šikmých střech nad hlavní hmotou objektu budou orientovány rovnoběžně s přilehlým veřejným prostranstvím, ze kterého bude řešen vjezd na pozemek. Vhodné by bylo v případě plochých střech zřízení střech zelených. Toto řešení spadá do adaptačních opatření na budovách dle adaptační strategie města Polička na změnu klimatu.

071 Příklad zelené střechy na panelovém domě.
[Brno]

072 Příklad zelené střechy na objektu občanské vybavenosti - škola.
[Libeznice]

I ZASTŘEŠENÍ - PŘÍKLADY I

073 Příklad intenzivní zelené střechy.

074 Příklad extenzivní zelené střechy.

075 Zelené střechy mohou být realizované i na šikmých střeších.

075.1 Šikmá bílá střecha s vysokým albedo efektem. Toto řešení snižuj efekt vzniku tzv. „městského tepelného ostrova“ ve městech a na předměstích.

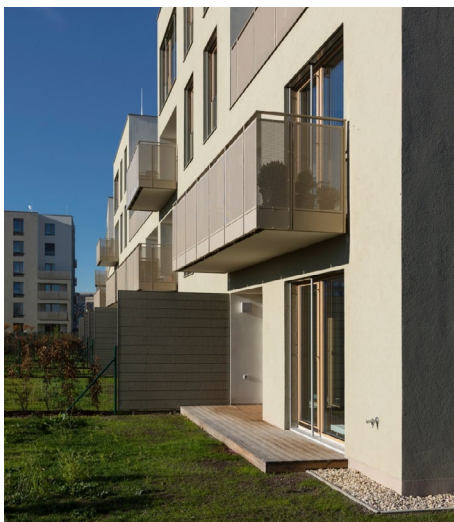
075.2 Šikmá bílá střecha.

075.3 V rámci zastřešení objektů je vhodná také integrace solárních panelů. Solární panely je možné využít u plochých i šikmých střech. Při návrhu by měl být kladen důraz na to, aby systém vizuálně nenarušoval vzhled budov.

B.6 Exteriérové pobytové plochy

Pro objekty se doporučuje použití lodžii směrem k obslužným komunikacím a balkonů směrem na pozemek objektu. Typ zábradlí a stínění je vhodné vybírat tak, aby uživatelé nemusely přistupovat k jejich doplňování.

076 Kovové průsvitné zábradlí.
[Praha 10, Na Hvězdárně Třebešín]

077 Lodžie s částečně vyzděným zábradlím.
[Chrudim, Na Špici]

078 Neprůhledné skleněné zábradlí v kombinaci s průhledným sklem u francouzských oken a teras ustupujícího podlaží.
[Praha 8, Pekařova - Bohnice]

079 Kovové průsvitné zábradlí použité u lodžii a francouzských oken
[Lovosice]

080 Zábradlí s tyčovou výplní není vhodné, často dochází k uživatelským úpravám a to narušuje vizuální kompaktnost objektů.

B.7 Barevnost a architektonické prvky fasád

Dle adaptační strategie města Polička na změnu klimatu se doporučuje fasáda ve světlých barvách, tak aby nepřispívala k přehřívání veřejného prostoru. Návrh by měl dbát na jednotné řešení stínících prvků. Fasáda by měla mít nízkoenergetické nebo pasivní parametry a splňovat požadavky na adaptační opatření Adaptační strategie města Polička na změnu klimatu.

081 Syté kontrastní barvy nejsou vhodné.

082 Barevné zpracování fasády by nemělo vytvářet architekturu budovy. Kombinace více sytých barev není vhodná.
[Valašské Meziříčí]

I FASÁDY I

083 Zelené fasády mohou být tvořené ve dvou variantách jako vertikální zahrada nebo popínavé rostliny. Obě varianty přispívá k naplnění opatření modro-zelené infrastruktury veřejných prostranství dle Adaptační strategie města Polička na změnu klimatu.
[Havlíčkův Brod]

084 Zelené fasády přispívají k biodiverzitě, ochlazují prostředí a zachycují dešťovou vodu. Je to vhodné řešení v souladu s Adaptační strategií města Polička na změnu klimatu.
[Slavkov u Brna]

085 Rostliny pohlcují teplo a nesálají ho do okolí, takže kolem budovy vytvářejí příznivé mikroklima, ve kterém je radost žít. Je to vhodné řešení v souladu s Adaptační strategií města Polička na změnu klimatu.
[Moravské Budějovice]

I FASÁDY I

086 Jednoduchá fasáda s použitím dvou barev. Odlišení ustupujícího podlaží a optické sdružení oken s vyšším parapetem.

[Praha 8, Pekařova - Bohnice]

087 Jednobarevná fasáda s akcentující barvou vizuální vytváření vertikálních pruhů. Vhodné jsou akcentové barvy světlých tlumených barev.

[Chrudim, Na Špici]

088 Fasáda laděná do dvou základních barev bílé a hnědé. Světlá barva fasády dobře odráží sluneční záření a nepřispívá k přehřívání veřejného prostranství.

[Praha 4, Vyšehrad]

I STÍNÍCÍ PRVKY I

089 Žaluzie s přiznaným boxem. Zajištění jednotného vzhledu.

[Praha 8, Pekařova - Bohnice]

090 Žaluzie s podomítkovým boxem. Zajištění jednotného vzhledu.

[Praha 10, Na Hvězdárně Třebešín]

091 Posuvné panely, zajistí potřebné stínění a vytváří proměnlivou fasádu při zachování jednotného vzhledu.

I OKENNÍ VÝPLNĚ I

092 Vhodný rytmus okenních otvorů tvořen úzkými a širokými okny s úzkým otevřeným křídlem.

[Praha 8, Pekařova - Bohnice]

093 Barva oken je v barevné škále fasády, nevytváří kontrast a působí harmonicky.

[Praha 10, Na Hvězdárně Třebešín]

B.8 Ustupující podlaží

Ustupující podlaží bude barevně odlišeno od zbytku objektu, mohou zde být použity tmavší barvy, rozdílná struktura nebo materiál. Stínění exteriérových pobytových ploch ustupujících podlaží by mělo být řešeno jednotně už v návrhu.

094 Ustupující podlaží je barevně odlišeno a exteriérové pobytové plochy jsou vybaveny pergolou. Jednotný vzhled pergol je důležitý pro celkové působení objektu a měl by být součástí návrhu.

[Praha 8, Pekařova - Bohnice]

095 Ustupující podlaží je barevně odlišeno a doplněno o stříšku, která řeší stínění.

[Chrudim, Na Špici]

I USTUPUJÍCÍ PODLAŽÍ I

096 Kombinace hladké omítky na hlavní hmotě objektu a škrábané omítky s metalickým efektem na ustupujícím podlaží.
[Praha 10, Malešice]

097 Ustupující podlaží s fasádou z vertikálně rastrovaného dřevěného obkladu z thermo borovice.
[Slovensko, Bratislava]

098 Příklad kompozice ustupujících podlaží bytových domů.
[Praha 5, Smíchov]

099 Ustupující podlaží tvořené deskovým materiálem v kombinaci s bílou omítkou.
[Praha 5, Smíchov]

100 Ustupující podlaží tvořené deskovým materiálem s přesahem střechy pro zajištění stínění.
[Zbýšov]

ZDROJE:

- Soubor autorů (Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy). *Manuál tvorby veřejných prostranství* [online]. Praha: IPR/SDM/KVP, 2014–09, ISBN 978-80-87931-11-0 [cit. 2024-08-13]. Dostupné z: <https://iprpraha.cz/stranka/3401/manual-tvorby-verejnych-prostranstvi> **001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 008, 009, 010, 011, 012, 021, 022, 023, 025, 028, 029, 030, 031, 032, 033, 034, 037, 038, 039, 040, 041, 042, 043, 052, 053, 056, 058, 064, 067**
- BEST - Dlažby [online]. Dostupné z: <https://www.best.cz/dlazby> **013, 015**
- Zatrávňovací dlažba Kroso [online]. Dostupné z: <https://www.rezac.cz/stavebniny/betonove-vyrobky/zatravnovaci-dlazba/zatravnovaci-dlazba-kroso/> **014**
- Vlastní zdroje: **016, 018, 026, 061, 062, 070, 072, 079, 088, 035.1**
- Rezidence Chrudimpark [online]. Dostupné z: <https://vces.cz/reference/rezidence-chrudimpark/> **017**
- Dostupné z: <https://cze.sika.com/cs/o-nas/media/rady-tipy/bile-a-reflexni-strechy.html> **019**
- Zelené zastávky MHD v Plzni [online]. Dostupné z: <https://www.zdravakrajina.cz/clanky/zelene-zastavky-mhd-v-plzni> **020**
- Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/612137774388659103/> **024**
- Workout a fitness hřiště na Výstavisti [online]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/workout-a-fitness-hriste-na-vystavisti> **027**
- Obytný soubor v Krakově charakterizují jemné kontrasty struktur použitých materiálů [online]. Dostupné z: <https://www.earch.cz/technologie/clanek/obytny-soubor-v-krakove-charakterizuji-jemne-kontrasty-struktur-pouzitych-materialu> **035**
- Každá kapka se počítá. Jak nakládat s vodou ve městě? [online]. Dostupné z: <https://praha.camp/magazin/detail/kazda-kapka-se-pocita-jak-nakladat-s-vodou-ve-meste>. Autor: Martin Čtverák **036, 050**
- Přednášky ČVUT, ČVUT UCEEB UJEP IEEP **045**
- Dr. Erhard Meißner, Angela Nadler, Georg Rosenzweig, Bavorský zemský vodohospodářský úřad. Přírodě blízké odvodnění dopravních ploch v sídlech [online]. ISBN 80-903244-8-7 **044, 047**
- Filip, J. Zadržování dešťových vod v městském prostředí a rostlé zástavbě. In: Konference VODA 2020+. Praha, 2022, Český svaz stavebních inženýrů [online]. Dostupné z: <https://profesis.ckait.cz/r-12-1/#literatura-44> **048**

USEPA Environmental-Protection-Agency – Rain Garden [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/De%C5%A1%C5%A5o-v%C3%A1__zahrada#	049	Obytný soubor Na Hvězdárně Třebešín [online]. Dostupné z: https://www.archiweb.cz/b/obytny-soubor-na-hvezdarne-trebesin	066, 076, 090, 093
Park pod Plachtami v Brně [online]. Dostupné z: https://www.adaptterraawards.cz/Databaze/2019/Park-pod-Plachtami	051	Adam Gebrian. Živý a otevřený komplex na Vackově. Tady se sousedé budou znát [online]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/relax/design/zivy-a-otevreny-komplex-na-vackove-tady-se-sousedebudou-znat.A121022__120416__In-bydleni__ter	069
Czech Smart City Cluster [online]. Dostupné z: https://czechsmartcitycluster.com/	054	Archiv firmy GreenTop [online]. Dostupné z: https://www.adaptterraawards.cz/cs/Zelena-strecha-na-panelovem-dome-Brno	071
Dostupné z: https://www.shopnordicaeko.cz/TEKNOS-Nordica-RAL-7016-kryci-barva-1-00-L-na-drevo-d561.htm	055	ICOPAL [online]. Dostupné z: https://www.asb-portal.cz/stavebnictvi/strecha/zelene-strechy-jako-revitalizace-mesta	073, 074
Dostupné z: https://www.mmcite.com/	057, 059	Šikmé zelené střechy 3 [online]. Dostupné z: https://www.adam-travniky.cz/clanky/detail/225	075
Obytný soubor Na Vackově - Alfarezidence [online]. Dostupné z: https://www.archiweb.cz/b/obytny-soubor-na-vackove-alfarezidence	060, 068	Bytové domy Na Špici I, J, K [online]. Dostupné z: https://www.k2invest.cz/nase-projekty/bytove-domy-na-spici-i-j-k	077, 087, 095
Dostupné z: https://tn.nova.cz/auto/clanek/550013-praha-si-chce-posvitit-na-neprehlednemnozstvi-dopravniho-znaci	063	Obytný soubor Pekařova Praha - Bohnice [online]. Dostupné z: https://atelierpp.cz/projekty/obytny-soubor-pekarova/	078, 086, 089, 092, 094
Pítka [online]. Dostupné z: https://www.namax.cz/mestsky-mobiliar/pitka/pitko-beata/	065		

Výplň zábradlí balkónu [online]. Dostupné z: https://www.nejremeslnici.cz/reference/597131-vypln-zabradli-balkonu	080	Reference [online]. Dostupné z: https://www.central-group.cz/page/reference	098, 099
Oprava panelových domů [online]. Dostupné z: https://www.hotovedomy.cz/nase-nabidka/stavebni-prace/rekonstrukce/rekonstrukce-panelovych-domu/oprava-panelovych-domu/	081	Vila Sička [online]. Dostupné z: https://www.archiweb.cz/b/vila-sicka	100
Reference [online]. Dostupné z: http://www.heryan.cz/ref__revit__panel.php	082	Dostupné z: https://www.malomerice.cz/zastineni-detskych-hrist/d-13636	027.1
Reference [online]. Dostupné z: https://www.zivestavby.cz/cs/reference	083, 084, 085	E. Igondová, Útvar hlavního architekta. Štandardizovanie podmienok výsadiel na parkoviskách v meste	035.2
Posuvné fasádní panely [online]. Dostupné z: https://www.starlux.cz/nase-sluzby/ostatni-slunolamy-posuvne-panely/posuvne-panely/	091	Dostupné z: https://ipr-praha.cz/assets/files/files/67fff716c533791b23d1d-d66a5d691b7.pdf	036.1, 046
Obytný soubor Ecocity Malešice [online]. Dostupné z: https://www.archiweb.cz/b/obytny-soubor-ecocity-malesice-iii-etapa	096	Dostupné z: https://www.facebook.com/praha6/posts/10156890925699234/	053.1
Záhradné vily [online]. Dostupné z: https://www.archiweb.cz/b/zahradne-vily	097	Dostupné z: https://m.tzb-info.cz/strechy/20529-proc-se-bila-barva-strech-stane-mozna-stejne-oblibena-jako-u-aut	075.1, 075.2
		Dostupné z: https://www.hybrid.cz/cez-bude-stavet-fotovoltaiky-pro-dtest/	075.3

Zpracovatel: VISIO , spol. s r.o.